

A kormányfő és az Országgyűlés elnöke hivatalos minőségben vesz részt a temetésen

Németh Miklós, a Minisztertanács elnöke a kormány és Szűrös Máttyás, az Országgyűlés elnöke a parlament képviselőjében vesz részt Nagy Imre és mártírtársai június 16-ai temetésén. Erről állapodtak meg csütörtökön a kormány és az Országgyűlés, illetve a Történelmi Igazságtétel Bizottsága képviselőinek találkozásánál. A Parlamentben megtartott megbeszélésen Németh Miklós, Szűrös Máttyás, illetve a TIB képviselőjében Vásárhelyi Miklós, Mécs Imre, Hegedűs B. András és Göncz Árpád ült a tárgyalóasztalhoz.

A kormány nyilatkozatot tesz

Németh Miklós a megbeszélés után a rádió Déli Krónikája riportérének, László Józsefnek a következő interjút adta:

— Miben állapodtak meg a Történelmi Igazságtétel Bizottsága tagjaival?

— A parlament legutóbbi ülésén elhangzottakat a Történelmi Igazságtétel Bizottsága úgy értékelte, hogy mind a kormány, mind a parlament küldöttsége hivatalosan is részt vehet Nagy Imre és sorstársai temetésén. Ezt a szándékukat nyilvánították ki, erősítették meg, amit mi elfogadtunk és üdvözlünk. A delegációk összetételét illetően még van időnk gondolkodni. A közeli napokban ter-

mészetesen a kormány is nyilatkozatot kíván kiadni, melyben az egész kérdéskörrel kapcsolatos álláspontját tartalmazza.

— Tart-e provokációtól?

— A provokációt semmilyen esemény kapcsán sem lehet százszázalékosan kizárni, én azonban bízom, és hiszek is abban, és meggyőződésem, hogy a józanul gondolkodó többség, a résztvevők majd mindegyike, nem provokációs szándékkal, hanem a kegyelet, a megemlékezés és a gyász napjához méltóan fog viselkedni.

Törvényességi óvás napokon belül

— Mennyiben szolgálja az Országgyűlés elnökének és a miniszterelnöknek részvétele a megemlékezésen a nemzeti megbékélést? — kérdezte a riporter Szűrös Máttyást.

— Mi kezdettől fogva arra törekedtünk, és az Országgyűlésben egészen világosan megfogalmaztuk, hogy a temetés napjának a nemzeti megbékélés és egyetértés napjának kell lennie. Ilyen szempontból én önmagamban véve ezt a találkozt, ami a miniszterelnök dolgozószobájában lezajlott, nagyon fontosnak tartom. Már ez is a kiegészítés az egyetértés találkozója volt. Szóba került, hogy nekünk a jövőben is tartanunk kell a kapcsolatot egymással, hiszen

1956-nak vannak a jövőt illetően vonatkozásai is. Elemzőnk kell az eseményeket, mert ez nemcsak népfelkelés volt, hanem nemzeti függetlenségi megmozdulás is, és gondolnunk kell ennek nemcsak a belső, hanem a nemzetközi vonatkozásaira. Én úgy gondolom, hogy a véleményegyeztetés és az álláspontok kölcsönös ismertetése elősegítheti a nemzeti megbékélési folyamatot a temetés után is. Gondoljon csak arra, hogy ebben az évben lesz még október 23-a is. Ez ügyben — az ösznemzeti érdekek és szempontok figyelembevételével — a kapcsolatot fenn kell tartani és tárgyalni kell.

— Van-e valami újabb fejlemény a jogi rehabilitáció ügyében?

— A legfőbb ügyész az iratokat rövidesen átadja a Legfelsőbb Bíróságnak, bejelenti a törvényességi óvást, és valószínűleg július 6-án elkezdődhet a bírósági tárgyalás. Ennek eredménye lesz a teljes jogi, erkölcsi és politikai rehabilitáció.

Koszorúznak a kormány és a parlament nevében

Vásárhelyi Miklós, a TIB elnöke, az MTI munkatársának kérdéseire válaszolt:

— Korábban a Történelmi Igazságtétel Bizottsága fenntartásait hangoztatta azzal kapcsolatban, hogy a kor-

mány és a parlament képviselői hivatalosan is részt vegyenek 1956 mártírjainak gyászszertartásán. Miért változott meg ez az álláspontjuk?

— Elsősorban nem a mi álláspontunk változott; az elmúlt napokban olyan nyilatkozatok hangzottak el a kormányfőnek és a házelnöknek, illetve magának az Országgyűlésnek a részéről, amelyeket nem lehetett figyelmen kívül hagyni. Ennek eredményeképpen jött létre a mai megbeszélés.

— Miben állapodtak meg?

— Megegyeztünk abban, hogy mi, a Történelmi Igazságtétel Bizottsága és a család nevében üdvözljük azt a tényt, hogy a miniszterelnök és a házelnök hivatalos minőségükben kívánnak részt venni a temetésen. Hangsúlyoztuk — és ezt mindketten elfogadták —, hogy ez a temetés nem csupán Nagy Imre és kivégzett vádlott-társainak gyászszertartása, hanem az 1956 után ártatlanul kivégzett valamennyi áldozat temetése.

— A megállapodás azt jelenti, hogy az állami vezetők is elhelyezik koszorújukat a ravatalon?

— Igen, koszorút fognak elhelyezni, illetve tiszteletüket teszik a ravatalnál; a részletek pontosítása a protokollra tartozik.

(Folytatás az 5. oldalon.)

A kormányfő és az Országgyűlés elnöke hivatalos minőségben vesz részt a temetésen

(Folytatás az 1. oldalról.)

A TIB sajtóértekezlete

(Munkatársunktól.)

A Történelmi Igazságtétel Bizottsága a kormány és az Országgyűlés elnökével tartott délelőtti megbeszélés utáni sajtótájékoztatóján Vásárhelyi Miklós ismertette a hazai és a nemzetközi sajtó képviselői előtt a létrejött megállapodást. A Történelmi Igazságtétel Bizottsága és a hozzátartozók — húzta alá a TIB elnöke — üdvözlik a kormányt és az Országgyűlést elhatározását, hogy a temetésen részt vesznek. A bizottság a tárgyalások során kifejezte azt a kívánságát is, hogy még a temetés előtt hangozzék el olyan hivatalos kormánynyilatkozat, amelyből egyértelműen kiderül: a június 16-ai temetés szimbolikusan és ténylegesen is mindazoknak a temetése, akik az 1956 utáni megtorlások áldozataul estek. Ezt az állásfoglalást — mondotta a

TIB elnöke — a miniszterelnök és a Ház elnöke egyaránt tudomásul vette.

Kérdésre válaszolva Vásárhelyi Miklós elmondta: az MSZMP hivatalos részvételéről nem folytak tárgyalások, s hozzátette: nem hiszi, hogy erre sor kerülne.

Egyesítik a 300-as

és a 301-es parcellát

A sajtótájékoztatón részt vett dr. Borics Gyula igazságügyi államtitkár is, aki a Nagy Imre-per dokumentumairól feltett kérdésre válaszolva megerősítette, hogy előkerültek a perrel készült filmfelvételek, bár azok egy része úgy megromlott, hogy ma már csupán ötórányi filmanyag nézhető. A filmfelvételek közelebbi tartalmáról a jelenlevők ezúttal sem kaphattak részletesebb tájékoztatást, az azonban bizonyos, hogy a másfél hétig tartó pernek csak töredékét lehetne rekonstruálni.

Mécs Imre a sajtótájékoztatón közölte, hogy a soproni alternatív szervezetek június 15-én a Sopronkőhidán kivégzett személyekről is megemlékeznek. Ezután ismertették a TIB közleményét, amely szerint a temetés napján reggeltől a szertartás befejezéséig — kb. 17 óráig — a 301-es parcellát és környékét kordonnal zárják le. Ezen belül csak olyan személyek tartózkodhatnak, akik a bizottságtól kapnak belépőt. (Kéri, a kivégzettek hozzátartozói vagy volt rabtársaik közül azok, akik még nem jelentkeztek belépőért, haladéktalanul jelentkezzenek a TIB-nél. (Bp. I., Corvin tér 8. Telefon: 351-327.) A tájékoztató az is elhangzott, hogy a 300-as és a 301-es parcellát a jövőben összevonják, az utóbbi száma alatt. A továbbiakban Hegedűs B. András, a TIB titkára tájékoztatta a jelenlevőket a június 16-ai temetés szervezésével és a gyászszertartásról szóló tájékoztatással összefüggő kérdésekről.

A rendőrség mindent megtesz a szertartás zavartalanságáért

Ahogy közeledik június 16-a, Nagy Imre és sors társai temetésének napja, úgy lesz egyre gyakoribb találgatások témája, hogy miként zajlik le ez a történelmi esemény. Néhány véleményből aggodás is kicsendül: nem lesz-e káosz, amikor több tízezren ott állnak a szertartáson a Hősök terén, nem kell-e rendzavarástól tartani? *Földesi Jenő* belügyminisztériumi államtitkárt arról kérdeztük, mit tesz a rendőrség június 16-a zavartalanságáért.

— Nagy Imrének és sors társainak a nemzeti közmegegyezés jegyében való temetésén a rendőrség mindent megtesz a szertartás zavartalanságáért, egyben hozzájárul a kegyelet és az emlékezés kifejezéséhez is — mondotta az államtitkár. Munkatársaink nagy felelősséggel tervezik és hajtják végre azokat az intézkedéseket, amelyek a gyászszerartás helyszínein biztonságos körülményeket teremtenek. A kegyelet kívánta rend fenntartásában szorosban együttműködnek a TIB és más szervezetek rendezőivel.

Mint ismeretes, tíz órától a Hősök terén hat koporsót ravalatoznak fel, ahol a búcsúztatás több órán át tart, és a szervezők százezres tömeg megjelenésére számítanak. Délután pedig az Új köztemetőben a Történelmi Igazságtétel Bizottsága és a családtagok az ökumenikus gyászszerartás szerint szűkebb körben, de így is több ezer résztvevővel tervezik a temetést.

A rendőrségnek a Hősök terén és az Új köztemetőben is az a fő feladata, hogy előre lezárja az érintett területeket a közúti forgalom elől, és biztosítsa az elterelő útvonalakat. A biztosítás közlekedést irányító jellegű, csak az ehhez szükséges felszerelés lesz a rendőröknél. Többirányú segítséget adunk a temetési menet zavartalan mozgásához is — az útvonal lezárása,

előfutók beállítása, forgalom elterelés stb. Itt szeretném elmondani, hogy a közlekedési korlátozásokról és változásokról néhány nappal előbb a sajtóban részletesen tájékoztatjuk a lakosságot. Mivel várhatóan a Hősök terén gyűlik egybe a legnagyobb tömeg, külön is hangsúlyozom a kegyeleti gyászszerartás befejezése utáni kulturált, az eseményhez illő magatartás fontosságát. Szeretnénk, ha mindenki elkerülné a tolakodást, óvna egymás testi épségét, vigyázna értékeire.

— *Tartanak-e attól, hogy rendzavarás, esetleg provokáció történik? Ha bekövetkezne, mit tennének a rendőrök?*

— A Belügyminisztériumban gondosan elemezzük a hangulatot. Munkatársaink értékelései alapján tervezzük a biztosítást. A tömegmegmozdulás célja a végtisztesség megadása, a búcsúztatás és a gyászszerartás, ez azonban sokféle feszültséget és indulatot is ébreszthet. A család, a barátok, a rendezők több alkalommal kifejezték kívánságukat, hogy a kegyeleti aktusokat, a nagy tömeg jelenlétét senki se használja fel politikai célokra. Mi abból indulunk ki, hogy a résztvevők bizonyára méltányolják ezt a kérést.

Az alternatív szervezetek már több alkalommal bizonyították, hogy rendezőgárdájuk képes megszervezni több tízezres tömeg demonstrációját. Tevékenységüket a rendőrség is támogatja tanácsaival. A Hősök terén az MDF, a temetőben pedig a Fidesz, az SZDSZ és a Kisgazdapárt soraiból kerülnek ki a rendezők, akik szoros kapcsolatot tartanak *dr. Pongor Sándor* rendőr alezredessel, a helyszínen tartózkodó rendbirtóssal.

Arra a kérdésre, hogy mit tenne a rendőrség rendzavarás vagy provokáció esetén, azt válaszolhatom: a szükséges intézkedéseket a konkrét helyzet, az adott körülmények határozzák meg. Bízom benne, hogy június 16-a a nemzeti

megbékélés napja lesz, amely hozzájárul a békés, demokratikus átalakuláshoz, s amelyen kifejeződik a résztvevők állampolgári érettsége, meggondoltsága. A rendőrség ezt kívánja elősegíteni.

— *Mi a véleménye az olyan kezdeményezésekről, hogy álljon meg egy percre a forgalom, szólaljanak meg az autódudák? Nem okozhatnak ezek közlekedési veszélyhelyzeteket?*

— Ha a szervezőknek ezt a javaslatát a közvélemény, a társadalom elfogadja, akkor a rendőrök mindent megtesznek annak elérésére, hogy a forgalom leállása és az autók dudálása ne okozzon veszélyhelyzeteket. Ez esetben a közlekedési fegyelem megtartására különös gonddal kell ügyelni. Számolni kell azzal, hogy az egyperces leállítás a város különböző pontjain forgalmi dugókat okoz. Kérjük a gépjárművezetők és a gyalogosok türelmét, hogy az átmeneti közlekedési zavarok közepette is udvarias, egymást segítő magatartást tanúsítsanak.

— *Sokan jönnek haza külföldről a temetésre. Megkapta-e mindenki a vízumot a kérelmezők közül?*

— A Külügyminisztériummal együttműködve intézkedünk, hogy a temetésre hazautazó, külföldön élő magyarok soron kívül megkapják a vízumot. Ismereteink szerint a vízum megtagadása miatt külképviseleteinkre eddig semmilyen panasz nem érkezett.

Freész Károly

Nagy Imre tér Budapesten?

A Magyar Szocialista Munkáspárt V. Kerületi Bizottsága kezdeményezi, hogy Nagy Imre jogi rehabilitálása után az V. kerületben levő, jelenleg névtelen teret, amelyen a Batthyány-örökmécses áll, *Nagy Imre térnek* nevezzék el.